

1912'gnko. itunbenaren legez España'k ezin lei gogor-lekurik egin Mar- ruekoen itxasertzetan.-Lege orrek ez ete dau agindurik alemanentzat?

Franco'k paxistentzakotu egin ditu Riónto'ko meatzak Alemani'ri emoteko.

Goering'en ibillerak

Mediterraneo'ko sorkaldean Alemaniaren egaz- kiñak jartzeko lekuri egingo ete dabe?

Zer esan ugari Ingalanda'n

Roma.—Goering ona etofa zanian guda-
ri ez-zaunaren eroriaren ohetan lorak
ipini eban.

Granaderuen guda-sail baten omen-agura
egin eutsen.

Roma'ko nagusia, Alemaniaren ordezkari-
a eta alemanik geyenak bertan ziran.
Geroago Quirinal jauregia jua zan eta
Bitor Imanol eta Elene elege-efegienak
utz egin eban.

Jafayan Venecia jauregia Mussolini

gaz egon zan ordu bete inguru. Jardumaldi
ori aratsaldian jafatu eban.

Londres.—“Daily Telegraph” izpafin-
giak, Eden jaunaren asmo-zabaltzaile iz-
pafin gogoratuak, Goering buru-
giak, Efora joan danean—diño—, paxis-
ta buruzagiak, oñik edo emendik itun-
bena egiteko, alegiak-alegin egingo dau-
zala. Mediterraneo'ko sorkaldean alemaniar
egazkiñak jartzeko ori.

Izaf onek irakitzeko utzi ditu Londres

en gutziak.
Erabaki ofek Efora atzera eragingo
dualakoan dagoz ingalanda. Erabakiak,
Alemaniak Mediterraneo'n bere efiketa, po-
litika, zabaltzeko duan gogor-egafia bano
ez du erakusten. Eta Italia'k beti egin izan
du ofen aurka.

Aitaturiko izpafingiak gainera, Goering
buruzagiak, “lan urtetarako” asmo-sortai-
le bezela, efora zuzendariak in xind
arazoari buruz gogor jokatu duala baiez-
en du. Txindiaraz ofek Italia ta Ale-
maniari, bien artean eratuak azkatasun
ortzeari lagundu bearko die.

Matasa ugari

Frantze bakarrik utzi nai dabe paxistak

Paris.—Goering alemanak Efora'ra
egin dauan ostesaz diardur emengo
egunorok, “Le Journal des Debats”-ek,
eta bere abertarrentzat ariskuak soma-
tu ditu.

Efora'ko gobernuari, ingelesak in ar-
tumen ondian sartu eragin gura ei
dautse paxistak, eta ofen ondorentzat
Prantzia bakarrik utzi. Besterik ez da-
rabil paxista europafak orixe bano.

Asmu maltzurak uts emengo dau-
tse, ostera, azerikeriz pokatu afen. Ez

dago apurtzeko moduan ngeles eta
prantzesen alkartasuna. Bi bi onek
inoiz bano, adizkidetasun andago dabe
ta asmo bardinutak.

Eri bi ok amerikar Lateri Batuak
(U. S. A.) irugarren dirala, Alemaniari
ogasun-arloan laguntzeko asmoa dabe,
ofatitio, eta baldintza bi bete eskeroan
gertu dagoke. Alemaniari ezaftia, ya-
kazan baldintzak, ona: España'ko ara-
zoetan, ez dedila sartu, ez bere bi-
tarteakotatuz, eta izkidun gixitute-
ko asmoan urteko izan dedila.

KALEKO MARMARRA

Txantxetako gudariak

Nere amona zanaren ustez, irakasle bi-
nientetakoan zan kalea.

Eta bein bano gogoratzen utzi nindun gi-
tzez itxita kale-kale ibili ez medin.
Bueno. Amona zan barkatuko al dit-
Españit uste kalea ain irakasle biñia-
dik. Ibiltzen zerbait ikasia izan ezker-
arago.

—Beñ. Bota-iltzedun primerakoak zeuk-
lek ofek. Txamara ere boten antzekoa.

Guda-oin gizon ez ukele beste bat arki-
tuko oi bezia ondo jantzi orritu. Izaf-
ak ere bere lekuan zeunkak: biotz eta bu-
ruan. Oñetan etzeunkak, noski, autsak zi-
kintze biltzuez. Ori bano... ez dek guda
ofeko gudaria. Bilbaoko kaleetako guda-
ria dek.

—Orain ere bota dek saka galanta.

—Sakea, e? Joan zan ilean ofen gixa-
ta jantzitako zerbait mutil-eder joan itun
gure parapetara. Berau zer dan ikastora
ain zuzen ere. Aietako batek, tiro bat bo-
ta nai zuala ta, pusila eskatu zidak.
Txabolaratu niñuan garaiez, lagun bat on-
doratzi zitzaizkidan esanaz: “pusila eska-
tu dikan arki, bai al dakik zer esan dion
bere laguntzoei? Zeuk bano gexago
nauk Zeuk egin ez dutez egin giat
oraitik. Tiro bat bota diti! Esan al izan-
go diti gaur gabe Bilbaon geraldik, ti-
ro bat bota naiela parapetarik.”

Eta nere lagunak, bizkafeko zofozt bat
opa zidalarik, on zer esan zidan:

—Mutil orixe, kapitain eder ofi dek gu-
re parapetarik tiro bat bota zikena. Kont-
tuak beraz nerek, e?

—Kapitana!

—Gudari bat! Oru izardun gudari bat!

—Kapitana!

Riónto'ko meatzak

Franco'k paxistentzakotu egin ditu, Alemani'ri emoteko

Zorrai erantzun egin bear

Paris.—España'n lanean ari dan “Rio-
tinto Company”, ren idazkia artu dau
gob-ru ingelesak. Hueva'ko kobre
meatzokiak espainiar paxistak euren-
tzakotu egin dabez, eta Alemani'ra
saldtu edo baldtu dabez.

Eurentzakotutako, baldintza oneik
ezan daut az Franco'k baltzuar: orain
aterako dabezan meatzak, libra ester-
lina 42 laurketan ordainduko dau-
tsez.

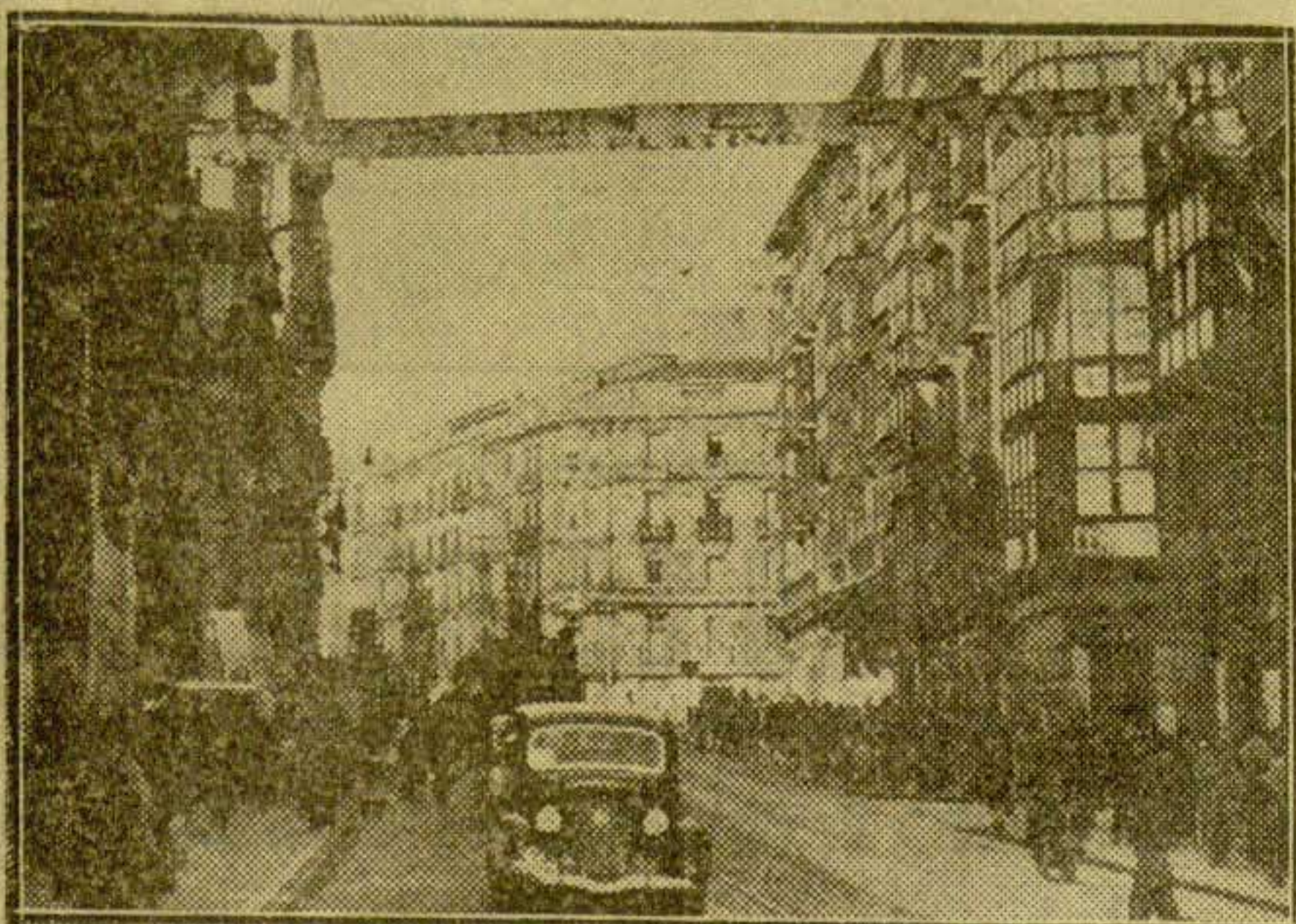
Gobernu ingelese auzi oneri begi
ur dagoa, esan dabe diru-kontuak
aituak diranak.

Frantzesak dauken beste mifitok
bat be, paxistak eurenkanduko dabela-
koa zabal da.

ALEMANIA ESKU AZKAR

Londres.—Alemaniari zofak kitutu-

saltzen da.

Bilbao'ko “Estación” txandia. Bertan, batetik besterañoa iragafkija jafi
dabe “Euzkadi” egazkiñak dez zabalgundia egiteko.

Bilbao'ko izparringiak diñuena

“Euzkadi”

Azua'taf J. R.'ek ixenpetuten dauan
idazlana dakaf leengo zerfadan. “Eta ixen-
purutzat, “Diferenciación de conductas”
idazten dau.

Eta gixabide-era bardin-ezok atzaldute-
ko, argibide egoteak dakafzue.

Bakildun deimen gau ixarabuan, Ordu-
ña-bizkafeko Kepa Deuna'ren mendi-txun-
txurera igon zirala diño. Genta'aldijetan
mendigoalsten jolastokija ixaten zan men-
dija, orain, gudaldijan, gudatokiak ikusi
dau. Eta genteraren zoritxarferako, aldi
onetan, efektuak ei-dira Kepa Deuna'ren
beste aldeko Unza-mendijan aurkitzer di-
ranak, eta andik suaga-bermibilakz eme-
tinau oldartuten dautsienak be.

Eta bakaltze agertuten diran efektuak,
Bakildun dau gau ixarabuan Kepa Deu-
neko “Txanle” bidaldit eutsien bakildun
bezu be, suaga-bermibilak izan ei-
ziran.

“Suerte” txafa izan ei-eben, bano; inor-
txu be ez ei-eben erail.

Beruntz abijau ziranian eta euzak laga
ebezan lekubetazuntz mendia gora joze-
zan gudariak ikusi, arlek zer inuen en-
tuten jafi ei-ziran.

Eta goruntz jozezetako bi, itaya ta
malba txapeletan joia ebeza jozezan
bik, alkaf-izketa izan ei-eben:

—Oñek, abertarrik, jaupari ta gusti
yabilzak—lenengualk esan ei-ban.

—Ikertu izan gazyana lakuak ba-do-
zak jaupari gustiak, euralin afu-emoa
ixatiaz pozik izan geinfekezak—bestiak
erantzun ei-eutsan.

Euzkotaf jaupariak guda-onetan egiten
dabena, benetako jaupari kistafak egin
biaf dabena ei-da, izan be: zauriubak
ikertu; zauriubak osatu; gogak garbitu,
ta biotzak poztu: gudalburu asaldarjen
guredearen bila guda-izkidunak sorbalde-
tatik dingilikta dabeza anayak erailten
guda-onetaritua dabilzan jaupar itubak
egiten dabeneran iruntzia.

Paxisten gixabide-erea ta euzkotafena,
bardingalk diña, ba, Arelk, guda-izkidun-
katz zaurituen dabazan anayak, oñek Gok-
kua'ren itz doniakaz osatuten dabez, Ofi,
of, Azua'taf J. R.'ek atzalduten dabena
“Diferenciación de conductas”.

“La Gaceta del Norte”

Izpafingi onek, Euzkadi'ko Jaurlaritz-
aren agindubak onetsiaz, Zangoa onetako
agindu bat argialtzen dau.

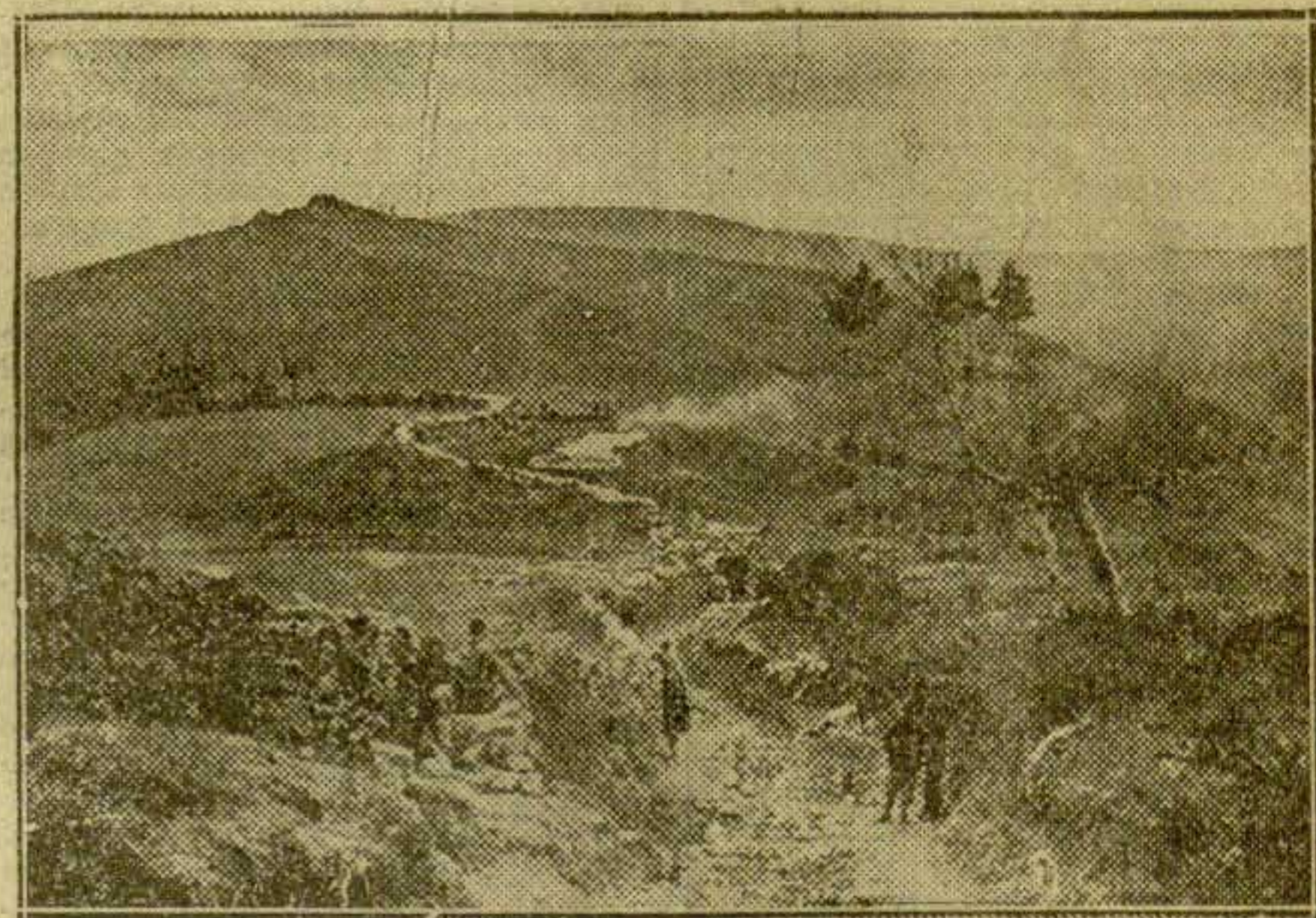
Agindu au, emen Bilbaon egunotan ufi-
tu izan dan zafafatitzakzua da. Emen,
be, ba, beste batzuk duguizaz bein be
asetan etiran talde txiki bat bixi da. Eta
euren bid, bako gurafiei indarra emoteko,
urten biaz etabien lekura urtetan asten
diñ.

Bano ez, Ofi, euren biñufikerijakaz pa-
xistei gurenda emoten dabilzan, eldu
etagiñazantaz, esijak inñi biaz yakez.
Eta Euzkadi'ko Jaurlaritz-ak egin izan
dabena be, orixe izan da: esijak inñi.
Eta esi ori da “La Gaceta del Norte”
leengo ingroalek argialtzen dabena:
Jaurlaritz-aginidua.

“Tierra Vasca”

“El Liberal” izpafingijari erantzuten
dautsa. Eta izpafingi ofek Euzkadi'ren az-
katasunatzat idatzi ebanan lefo batuk
txafetaz; ondoren, azken-ago erantzun izan
dabena, ontzat aften dau.

Euzkadi berak gura d-uan lez eraldi ta
jaurliko zala, inñan, ba, “El Liberal”
azkenengo zenbakijan, Eta beriala giten
eban: auzi izan zan: gura eban lez eral-
di ta jaurliko ebebebe osu ebaña. Eta
eskubide ofetan inñok be ebeba bidian
geratuko. Inñok bano gixitago, biaz, euz-
kadi, euzko-gixafetakerizalik, Zeregin ofen
erabiliko dabena, bafiz, burdija gera-

ELGETA ALDEKO ESKUTALEKUBAK

“EGUNA” ZABALDU

AINBESTE befiketa aldi batean,
eguneroko euzkelduna ateratez
afen, ta ora orain, inñok gutxi uste
zuanian, euzkel egunerokoan jabe gera.

Zorionak beraz euzkeldunak.
Eguneroko badeu, bano berapen
zabalkundea, ihear ahean egiten alda?
auxen da nere uste txiroaz beintzat,
egiten ez dana.

Ez nua lefo zirtzil abetan, inñori al-
kizk ezartzeraz jafi nere mingotz, inñori
ontara artuk, bano. Ez nua ortatik na
baitzen dan utsunea betetzea beafekoa
dala alitazera bano.

EGUNA ez da koleetan entzuten, ez
ori bakarik, izpafingi saltzale, eta sal-
gai lekutan—askotan beintzat, ez da
saltzen—ori neronek igafia nai, ta
baita beste nere lagun, ta abertzale
euzkeldun gero ere, malz entzuten
hai dira orlako marmarjak.

Izpafingi bat saltzale, ta batez ere
gu ere bagaria azaltzek, kalera irten
beaz da.

Arazo au ez da noski inñori erakutsi
bearik, guzien gogokoia da ta.

—Zenbat eta zenbat langile, bere bear
kuntar, diñazenean, poz poziz EGU-
NA irakuriaz juango lirake! —Zenbat
gero!

Askoren nai ona bete gabe gerta
tzenda, ez len diotan bezela, bere go-
go osoa orla ez dalako, izpafingiak
salgai diran leku askotan, eta kalekik
kaleko saltzale artian, arkitzen ez di-
rlako bano.

Bear beafekoa da euzkel egunerokoan,
zorionak bere egite eta asmatzalarri!
Ez da ordea ipentze, bakarik egin
beaz, bai edonun zabaldu eta adierazi.

Nere Bordatxoak

Bildutako Sortatxoak

Amaika komeri ikusteko sortu giñan
beintzat mundura.

Askori on egitearekin zeure buruaren-
tzat onik ez dezu izang.

Txafeta asten bazera beñ, okeretan
okefen eta biñfietan biñfietaz joko zai-
tuzte.

—Kontuk dituk emen! —Nola asmatu?

Matxinada sutan dago: Gipuzkoa'ko mu-
getan egundoko burka dabil. Irun aldean
batez ere...

Eri guzitan guda batzorde edo komi-
teak euren lan astunetan diardute.
Ustegabele arazo pitzukoak unero sor-
tzen dira. Afixku biñan arpegi eman beafa
safirutan dute batzordeko gizonak.

Asmo, zatafex, odol egari ituz dijoazan
askori, “ezti atzera” arpegiara jaurti beaf
diote. Edozertarako gertutu beaf dute...

Gipuzkoa'ko uti polit paketsutako bat
Zumaia dzute. Bertan gertatutako zerbait-
ko edestu nai nizeuteke gaur.

Egun batez, efiko efektore jaunaren bila
alamoduzko jendetza inguratu zan.

Asmorik makurenez zijoazela ufutira
ezagun zuten. Aien eskutara ezker-
oretoarenekin egin zuan...

Zumaia'ko alkate, jaun prestua ta bere
lagunak bereala konturatu ziran gauza onik
etzala, ta afixkurik lañenean aurera egi-
lik, nolabait lotu zuten txamburu jauna
gaizkatzea.

Ain biotz on zabalekoa izanik, alkate
jaunak efektore jauna bere etxera eraman
zuan, eta 22 eginez nai zuan guzie jan
da edanez euki.

Jaun au lasaiago egon zedin, gabero zai-
tzale edo “guardiak” jartzen zitzaizkion
gañera. Gordel-ekua alkatetxea zuan: gaiz-
katzeala. —Alkatea!

Ordutik ora egunak eta ilak igaro di-
ra. Reketeak jabetu ziran eñatraz.

eskutuan ixilik zerbait gaitz egin bala
bezel, besteen diña azaldu gabe.

—Saltzalerik ezdago? —Zaldun nai ez
dute?

Kalea ez dardartzea, sal leku guz-
tan ez saltzen, onen zergatia ez dakit,
bano baita onan asko ta aski, irizti
ontakoz gora-beafekua dala ezagu-
tzea.

Ora nere itziti zintzoa azaldu. Egin
leken edo ez, ortan dabilzanak nik
bano gelfo euan lezateke, bano beste
afazoirik azaltzen ez dan bitartian ni
neriaz nago! Arpidez bakarik alegia,
ez baita bear of dan zabalkundetik
egiten.

Ausarditua izan banoiz, afeñ azke
tzi.

ATARENE.

Gerrateko zorrak

Amerikarrak eta Fran-

cetarrak erabagi billa

Paris.—Europaf gerrateko zorak garbi-
tuteko, amerikar eta prantzesak erabagi
billa dabiliz. Alegiak egiten diardue ta
laster atonduko dira.

Delbos ministrak, amerikar ordezkari-
ak egin dituan batzaf eta izkidetk otarra-
koxe izan dira.

Ordezkari ofek gauzan amaya zelakoa
izango dan azaldu ez daban afen, onda-
un-arazo au eta egokian birbilduko da-
bela uste dugu. Itxaropen... ikusi doguz
eta ori sismo on izan.

ATARENE.

Gerrateko zorrak

Amerikarrak eta Fran-

cetarrak erabagi billa

Paris.—Europaf gerrateko zorak garbi-
tuteko, amerikar eta prantzesak erabagi
billa dabiliz. Alegiak egiten diardue ta
laster atonduko dira.

Delbos ministrak, amerikar ordezkari-
ak egin dituan batzaf eta izkidetk otarra-
koxe izan dira.

Ordezkari ofek gauzan amaya zelakoa
izango dan azaldu ez daban afen, onda-
un-arazo au eta egokian birbilduko da-
bela uste dugu. Itxaropen... ikusi doguz
eta ori sismo on izan.

ATARENE.

Gerrateko zorrak

Amerikarrak eta Fran-

cetarrak erabagi billa

Paris.—Europaf gerrateko zorak garbi-
tuteko, amerikar eta prantzesak erabagi
billa dabiliz. Alegiak egiten diardue ta
laster atonduko dira.

Delbos ministrak, amerikar ordezkari-
ak egin dituan batzaf eta izkidetk otarra-
koxe izan dira.

Ordezkari ofek gauzan amaya zelakoa
izango dan azaldu ez daban afen, onda-
un-arazo au eta egokian birbilduko da-
bela uste dugu. Itxaropen... ikusi doguz
eta ori sismo on izan.

ATARENE.

Gerrateko zorrak

Amerikarrak eta Fran-

cetarrak erabagi billa

Paris.—Europaf gerrateko zorak garbi-
tuteko, amerikar eta prantzesak erabagi
billa dabiliz. Alegiak egiten diardue ta
laster atonduko dira.

Delbos ministrak, amerikar ordezkari-
ak egin dituan batzaf eta izkidetk otarra-
koxe izan dira.

Ordezkari ofek gauzan amaya zelakoa
izango dan azaldu ez daban afen, onda-
un-arazo au eta egokian birbilduko da-
bela uste dugu. Itxaropen... ikusi doguz
eta ori sismo on izan.

ATARENE.

Gerrateko zorrak

Amerikarrak eta Fran-

cetarrak erabagi billa

Paris.—Europaf gerrateko zorak garbi-
tuteko, amerikar eta prantzesak erabagi
billa dabiliz. Alegiak egiten diardue ta
laster atonduko dira.

Delbos ministrak, amerikar ordezkari-
ak egin dituan batzaf eta izkidetk otarra-
koxe izan dira.

Ordezkari ofek gauzan amaya zelakoa
izango dan azaldu ez daban afen, onda-
un-arazo au eta egokian birbilduko da-
bela uste dugu. Itxaropen... ikusi doguz
eta ori sismo on izan.

ATARENE.

Gerrateko zorrak

Amerikarrak eta Fran-

cetarrak erabagi billa

Paris.—Europaf gerrateko zorak garbi-
tuteko, amerikar eta prantzesak erabagi
billa dabiliz. Alegiak egiten diardue ta
laster atonduko dira.

Delbos ministrak, amerikar ordezkari-
ak egin dituan batzaf eta izkidetk otarra-
koxe izan dira.

Ordezkari ofek gauzan amaya zelakoa
izango dan azaldu ez daban afen, onda-
un-arazo au eta egokian birbilduko da-
bela uste dugu. Itxaropen... ikusi doguz
eta ori sismo on izan.

ATARENE.

Gerrateko zorrak

Amerikarrak eta Fran-

cetarrak erabagi billa

Paris.—Europaf gerrateko zorak garbi-
tuteko, amerikar eta prantzesak erabagi
billa dabiliz. Alegiak egiten diardue ta
laster atonduko dira.

Delbos ministrak, amerikar ordezkari-
ak egin dituan batzaf eta izkidetk otarra-
koxe izan dira.

Ordezkari ofek gauzan amaya zelakoa
izango dan azaldu ez daban afen, onda-
un-arazo au eta egokian birbilduko da-
bela uste dugu. Itxaropen... ikusi doguz
eta ori sismo on izan.

ATARENE.

Gerrateko zorrak

Amerikarrak eta Fran-

cetarrak erabagi billa

Atzerriko izparrak

Amerika'ko Laterri Batuak sartuko ei dira bakiaren alde. - Roosevelt'en ustez espaniar gudea lenbailen amaitu biar da europar errien bakia arriskuan ipinten daulako.

Mediterraneo'ko sorkaldian aleman egazkiñak jarteko lekuri egingo ete dabe? - Ingelesak asarre dira Itali'ren jokabidiagaz. - Frantze bakarrik laga nai dabe paxistak.

Goering Sa'amanca'ra? - Málaga aldera bialdutako aleman gudariak poito egin dabe. - Franco Alemani'ri laguntza eske - Beste izparrak..

GOERING SALAMANCA'RA?
Paris. — Goering, Alemani'ko ministroa Salamanca'ra juango ete dan sursumfuba paxisten Gobernuu ikertuten.

ZIURTAU DABE
Londres. — "Morning Post" izparrak Edean eta guda-ontziak buru-
lari affian euki eben jardunean Itali-
niak eta alemanak Mediterraneo'n dabi-
za zurtan ei zan.

AL OSUAK TXULE'N
Santiago. — Gobernuak eskari bat egingo
da Lagoa-Extera efi-zaintzarako al osua
elututen.

JARDUNEAN
Paris. — Azkeneko arduradunak eta
lehenetako ordezkariak jardunaldi bat
ei dabe Perpiñan'eko auziteaz.

HITLER'ERI ESKARI BAT
Paris. — Frantze'ko Gobernuak dei bat
eusi dautso Hitler'eri efi-affian eginiko
gudariak (tratuak) gorde al ixateko
gudariak aritu bar dirala-ta.
Ori dan ixatekotan, Frantze eta Inga-
lerra'ko Gobernuen affian ueste bardiñak
gozala esan dabe.

FRANCI ETA GOGOZKO GUDARIK
Rabat. — Efi-zaintzako arduradunak
lehen arduradunagaz ikustaldi bat egin
da eta bertan gogozko gudariak Espana'
ko bidea gaberazoteko ueste bardiñak agra-
dabe.

"GEIPE" FRANTZEN
Paris. — Azkeneko arte onetan "gripe"
hako gexo ori asko zabildu da Frantze'
n alderdik geyenetan. Ildako asko egon
da.

POTO EGIN DABE
Londres. — Malaga'lik "Daily Herald"eri
na dautsenen Espana'ra bialdutako ale-
manien talde ugari efi ofen inguruetako
paxistak ibili dira. Baña izparrak orke-
stroz geyenak poto egin dabe, auzi-
erri egin eta euriñen be ezteklako
e eze makurtutekual diralako.

FRANCO LAGUNTZA ESKE
Paris. — Guda au irabazi al ixateko
franco Hitler'eri agerri dautson eska-
ria argialdu da.

GINATLDE GOGORA
Londres. — Irurem mila gizon baño ge-
go kallean ziaf ibili dira Labour Par-
ty eta komunisten alderdia espana' erpe-
laren aldez oso-osotara agerri dautse
e eskatzen.

VERBETOTAR ONTZI BAT GERATU
Santander. — "Hil" deritxon noruegar
leontzia paxistak geratu dabe Regue-
ra jovala. Bere agiriak ikusi ordukoxe
da laga dabe.

ORI DA ORI
Santander. — Aurkeri baten eudari, ta-
le batak irurem ardi ta eun eta irurem-
erri txal ekañ dauz Burgos aldelik.

FRANTZEN ERROTEN
Gijón. — Ume-estia eraldi daben batzok
le Euzko-Gobernu'ri ekañk bereonak
eta erabagi dan jostuak bialdu eun-
lako.

AZKOAGA'GAR KOLDOSIKA IL
GIN DA
Imafingiz guriak, Azkoaga'gar Koldo-
bi Euzko-Gudaritzeko gudarior bul-
faren eriotzen bifi emateari samieñ
ei dira.

"EL PERATE" ETA "YA"
Paris. — Avila'ko izparrak diños izparrak
le ataraten ebanen ekañk bere bana-
la ipini dabela eta laster asko dala
an argialduten.

TALDEAN IGAROTU DIRA
Gijón. — Alde onetara etori diran guda-
ri eun dabe paxistekandik leez egingo
daben gudariak banaa barik taldeka ixan-
o dirala.

**FRANTZE ETA ESPASAR ITUN-
FENA**
Valencia. — Espana eta Frantze affeko
deriketa itunbena Paris'en ixenpetu
dabe.

FRUSTATZEN ESKINTZA
Valencia. — Efi-zaintzan ordezkariak Go-
bernuu agindu dautso gudariak uestez
eun ugar Efi'lik affu ta zainduko
dala. Eskintza ori onartua ixan da.

ATEMANAT BEL
Paris. — Alemani'lik efi-zaintzan affian
Sente Proular' deliketa sortua era-
gi dabe Hitler'en aurka ekañk.

GOERING ANTIAN ZIURTAN
Londres. — D. Valera ikertutara izan da
Donald. Irlandak ospeñu uri onan
da.

**MONDA ETA GRAN BRETAÑA'KO AFFU-
EMO**
Londres. — Gran Bretaña'ko affu-emo-
n afizkidetasun osoz erabagitekoan itz-
e hida dabe.

INGLATERA'KO SOLDADUZGOA
Londres. — Gobernuak batzaia ixan eban
eta Inglaterra be, beste affian antze-
gizatu eta armaz orniduzgo egin beaf
ja jardun dabe.

**PARAKO BAFIATZ BILATUTEN DABILTAN AGIN-
KATZ**
Londres. — Oztipo ta eragozen ugari aurkitu
da eta ez da eze gudasalak orniduta.

ZARATA TA NASTEA FLINTEN
Washington. — Opoñ dala ta ixugafizko
asafa egon da efi-zaintza eta oporlari
affian. Amalan gizon il dira ta aubat
zauritu.

BAIKORTASUNA EDO OPTIMISMUA
Madrid. — Azkenengo gudañak beste
egunen antzekuak ixan dira, gitiñ go-
ra bera. Efi aldezñien taldeak auzi-
erantz dajie. Gudaketa asieria egi-
notan, efi-aldezñien taldean dago.

AURERAKO ASTEKO A'ALDARIEN AURERA
guriar biar dan lez erantzuteko ovin
afi-aldeñiak efiñe sakatuten dautse.
Ciudad Universitaria'ko lendolaz ar-
tziñ egin zan gudaketañak, oso gafa-
ñiz aundia dauko Egunian baño egi-
nian geyago getuten da bialkortasuna
edo optimismua. Madrid iñolko ado-
rteñen agertuten dala diñokube eta
etzala iñor bertaratuko.

GUDARIK PAXISTENKANDIK
IGESKA
Valencia. — Erkalen indafak auzera ta
aurera dajie. Teruel'en ganera. Auzi-
erantz aubat guda tren, artu yakoñ,
baña lufale rafantsitu batzuk. Egi-
not, getuten dira asaldariñen artetik
anika egingako gudañien aurkespenak.

AURERAKADA ANDIA
Santander. — Azuara inguruen egin dan
gudaketañak oso gafañiz aundia dau-
ko, ez beñafik Badenas Loscos, Mez-
quina, Monforte, Piedrahita, eta Cola
ofiak artu diralako guda-ontziak oso
zaharñia itxi diralako bado. Ba. Lu-
sela batzutan amabost aneñien edo
kilometruafoko, luzatza ixan da.

AURERAKADA ONEN URTEÑEN EZEK
al-
delik egin dala ixan da. Aurerañk iñ-
ratuñ, ezteklako gogoraldi berik anka
egin eban. Euren anka jokuñ ixita
ko oreta bost izkila amar pitoñla da
vortzi efiñe artu ziran. Orandij izkila
ugari eratuñ dira, artuteko.

ONTZI BAT URETARATU
Bordeus. — Frantze'ko itxasgintza
zainagok egingako kruzeru bafi bat
bota dabe jauretar. Jaurtiztea eze-
tariko txafik barik eginga.

EGINGO ETE DABE?
Londres. — Alemani eta Inglandak
diñe-arazuan erabagirik artsen bat-
dabe geyago espana' gudean ez sartze-
ko itz-zindua legoke onari.

INGALANDAK IKASTEN
Londres. — Edeñ eta Baldwin jaunak
izkitaldi bat euki dabe, Espana' ar-
azuk biar dñan eran erabagiatzaz
jardun dñan eunumfuba dago.

GENERAL MOTORSETAKO OPOA
Washington. — General Motors'etako
ugazabena eta langileñen artian batzaf
bat egingo da gaur opoñ dala. Ue
ta davez langileñak landolaz utzitu ta
orñ bi barñ amaituko da opoñ zara-
tatuñ ori.

BAKIAREN ALDEZKO BATZARA
Washington. — Roosevelt jaunra gertu
egonja bakiaren aldeko batzaf bat
egitera zabildu zan baña eza zaiurta.

POLITIKO-BATZAREAN DIFINEZ ASMO ORI
Roosevelt jaunagun egin bañan be eun-
reñ egeria argitu arta atzeratuko
eban.

GOGOZKO GUDARIK DIRALA TA
Paris. — Atzo egin zan batzaf ean go-
zoko gudariñk Espana'ra bialdiak sa-
fatziazat jardun zan.

ZUZENTZAKO LEGE BARIA
Valencia. — Lege-ekñan beñko aldu-
nak ontzaf eban eban Zuzentza'ko le-
ge bafia auzi da.

LENGO. — GARILAREN 15 BAÑO LEN PO
utiko gaitzafaren zigortuak ixan ziran
gustientzat amñiñ zabai, emoten da.

BIGAREN. — AMNISTIA BALTA EDZELAKO
gaitzafaren egiñ ori auzetik zigortuak
ixan ziran egiñ.

IRUGAFEN. — LEZ ONEN ONURAK
esta eldiko Epakteri Gorengiak, Guda eta
Itxasgintza epaitegiak, Efiñe epaika-
tiak oñ Epai gñeñen zigortuak ixan
ziran egiñ.

LANGAFEN. — EFERUBLIKAREN SARKAKO
diralako zigortuak diranak edo ixan
leleñanak be ezeñba lege onen onur-
rik artulo.

BOSKAFEN. — UFI'KO MATXIFADEAREN
zigortuak ixan ziran egiñ ezeñba
amñiñ au.

SELAGAFEN. — EPIATEGI GORENGOAN TALDE
bat ixerteten da lege onen aginduak
bata erakiteko.

Bildurra merke
"Larache" espana' paxisten ontziak,
ingeles ontzia geldierazo

Baña laster utzi bearra izan eban

PAKISTEN LOTSEA
Londres. — Tarifa inguruak, "Bramhill"
ontzi ingeles, piratak geldituz dabe. Pax-
isten ontziak gorantz au egin eban,
"Bramhill" gilditu zedin. Gelditu eben au,
eta ontziburuari galdera asko egin eutse-
zan, eta ofen ostean, auzera joateko eban
eutsen.

Laguntza-deyak egin ebanen, baña, eta
sokofu eskak jasorik, "Sussex" ingeles
geñtizia uferatu zan, eta bai paxistak
anka laster egin bere.

"Sussex" ontziko agindariak bertarat
ziran eta ingeles ontziaren garbitasun-pa-
perak ondo eta zuzen aurkitu ebanen.

ZEOZER NAI BA
Londres. — Cardiff'eko ontzi "Bramhill"
espana' paxisten ontzi batek gijadiñ eta
urakatu eban Andaluzi aldean. Tarifa
auzeñ-aure ebela lotutako agindu eutsen,

ETA TIRO EGINAG AGINDU BE, PAXISTEN ONTZIA
"Larache" zan.

Gibraltar'etik urtenda joan ontzia, eta
terarizko karga barik atan be. Espana'
harutiko urtan eban izan jakuten ori,
eta "Bramhill"eko kapitanañ, beaf bezañ,
ontzaf afu ez-ta, Gibraltar'era dei egin
eban, laguntasun eske. Kai onetarik, be-
realakoen urtan eban ingeles gefako ontzi
arin batek.

Ori eunau ebanen, "Larache" le ostean
alde eban inguruetatik, "Sussex" eldu za-
nerako artu gertarik be etzan agiri.

"Bramhill"eko egiñeñk ikusi ebanen gu-
dantziko nagusi batek eta karga afonta
edo generala eroian, eta beaf dan garbita-
sunez.

Jafayan, bere bideñan zeaf joan zan ontzi
ingelea, ezeñ okerrik barik.

Geidia, norberaren buruba lez...

GIXARTE-AUZUJA atonduko ba-da,
a tondu, ta bata-bestañanako
matetasuna lotuko ba-da, geidia
norberaren buruba lez mate ixaten kasi
biariko da.

Gixartik bere auzi daukan areyo-
rik txafena, auzi da: indafa, indafga-
ren aurka egotia.

Gixarte gastiñ zauri bixijaf jafi
ixan dautan matxinada au be, zek
ekari ixan dabela ueste dozu, irakurle?
Indafa, indafgañen aurka jagitaki:
bata-bestañanako, matetasunik ezak.

Matxinada onek gixonen indafa, zati
bifan imifi dau: paxisten eta paxista-
areyuen artian.

Eta askaltzalen areyauk diran pa-
xistak betutako askaltzale gastiñen in-
dafak batu dira. Eta askaltzaleñ eun-
ren ixenaren aurka juan gura eban-
di, azke bixiteko eskubidia daukan
gastiñen aldeñ agerri baf dira.

Azkatasun bide oñ elduten dautsa-
gunian, baña, sphera zaldañik lez, zo-
ter askotxu bideratuten yakuzala, ikus-
ten dogu.

Oretariko zoñtoñ bat, bideratuten za-
ranaz batera ikur'iko dogu, ta urun
barik ikusi be: "El Liberal",eko as-
kaltzalen artian.

Oñek askaltzaleñk diral, esaten da
be. Eta eurentzako daniñ, azkatasun
itzari, indaf aundia emoten dautsoe.

Askaltzalen artian askaltzaleñak di-
rala esaten ba-dabe be, baña, Euzkadi'
ren azkatasunik eztabe uletuten. Buz-
kadi'ñen azkatasuna entzuten daben
bakotxian, paxistatik-paxi'ñen asmu-
kaf matasuna geratuten dira: Gij Ro-
bles, Segur, kardenala ta oñen paxista-
lagun gastiñen izpildakaz mortxa-
katuta.

Boraz, "El Liberal" izparringijak gu-
ra daben efi-azkatasuna, Espana'ñen
azkatasuna baño eza. Espana' euren
menpe ixen-ezker, Euzkadi' Espana'ñen
menpe ikuntelik lotut, ikusi afen, ez-
taute ardura.

Oñ, bafiz, eza askaltzaleñ ixatla,
Hitler, Mussolini ta lagunak lez jopu-
tzale ixatla baño.

Euzkotafon askaltzaleñasuna, beste
eta batekua da: azke ixateko eskubidia
daukan efi gastiñen euren azkatasuna
emog gura ixatla.

Gixarte-azujaf baf dan eun aton-
duko, daben askaltzaleñasuna-ere onxe
da ixan be: norberaren gura dan
azkatasuna, enparaukuntzat gura ixat-
la. Kistaf ikusbidian iñkasi ixan dogu-
na berbera: Geidia, norberaren buruba
lez mate ixatla.

Atzo-goizez, Guardia Republicana
izan zaneko gudal-buru, agintari ta
menpekoen aurkako auzia.

Atzo epaiperatuak egindako agerpenak

Atzo-goizez, Guardia Republicana
izan zaneko gudal-buru, agintari ta
menpekoen aurkako auzia erabakitze-
ko, amañak eta amañen batu zan
batzara.

Ostetza aundia eldu zan batza-
retora, epaiperatuñen sendikideak
geientzuak.

Lendakari-aulkian Espinosa jaunra
gendun. Aren eskif-ekubik Mazora
ta Lanbari. Epaiaulkian Monzon'daf
Josu jaunra ta aldeñe-aulkietan Lo-
pez Sevilla, Ruiz Agite (Julian), Agi-
fe (Imanol), Migoya, Rugama, Pas-
tor, Gutierrez eta Azkunaga.

ERABAKI AGIRIA
Epañlek, bere erabaki-idaztiaz au-
xe dager:

1936'gnko, garila'ko 25'gnko, agin-
duan 15'gn. atalak aginzen duan
bezela eta Epaiaulkietako 9'gn. zenba-
kari jafaltuaz auzi daut: Laroetañ
Guardia Nacional Republicana'ko
izan ziranek paxistak lagundu-as-
moz La Salve'ko Guardia Nacional
Republicana izandako gudaltzeko
baftef-zokoetan 22.000 kurtutxo;
ametralladoreñak 11.655 kurtutxo
-azal; pistola-izkiltzenak heste

1.170, txikiagoak; 800 eizeko; 1.132
eta 5.730 zenbakidun pusilak; mau-
ser mosketol bat; 3 karabina; 2 ri-
fle; 2 pistola-ametralladora; 55 kar-
tuxo-ontzi; pinazko 4 eskuko honba
utz; 2 izkiltu-aitzo; bost sable.

2. Aitaturiko egintzok, eruetako
Guda-Araudian erfudun agertzen dira.
3. Esandakoa argitu ta egizlatze-
ko, 22 zibaldari artu ditut.

COLINA JAUN TENIENTE KO-
RONELAREN AGERPENA
Lendakariak. — Jaiki bedi Juan Co-
lina epaiperatua.

L. — Zure izena?
E. Juan Colina Guerra.
L. — Zenbat urte?

E. — Etegeitamañost.
L. — Ezkondua?
E. — Ezkondua.

L. — Bizibidea?
E. — Teniente koroneltza.

L. — Nongotaf?
E. — Valladolitaf.
Ea geroxeago agerpen egiten asi
da epaiperatua.

Matxinadeariko batzaf askotan izan
dala—esan zuan lenengo—. Ntk, bai-
ña, Erkal-alde agertu nuan bati ne-
re burua.

Garrellano'ko gudalburuetan ezet
-baitzako ziran. Bizka'ko Aldeñketa
Artekaritzak eginiñko batzaf ean, bai-
ña, baitz ala ezet garbi esaten ez
bañuten, Basurto'ko gudaltzaleñ
dafet artuko nuala, esan nien.

Gudaltzaleñ bertantze geroago bat-
tako batzaf baten, Vidal Munafiz'ek
batuazotako batzaf ean, Garrellano'
koak efiñen alde ez bazuten irtezer.
onren aurka jaurtikio nituala nere
menpeko guñtiak, esan nien. Vidal
Munafiz'ek "¡Viva la Republica!"
esanañ batera burutu zan batzafa.

Lenen-tenentotik efi ta Erkal'aren
leñ jafi zala, gaiteratu zuan Coli-
na'ne.

Nere laguntza-beatifik izan dan gu-
tietan, ezañ gabe, nere menpeko gu-
ñtiak Efiñen aldelik jafi izan dei
nere burua.

Zenbat izkiltu ta munizio euki izan
dituan La Salve gudaltzaleñ galdetu

Espana' gudako izparrak

Paxistak makurtuten asi dira eta
errepublikearen gudariei bidea
zabalik lagaten dautse

Aravaca aldian kilometro bi aurreratu dira bost
kilometro luzeko guda oñean. - Aragoiko guda
oñetan aurrera. - Beste izparrak.

TERUEL'IKO GUDA-ONETAN

Valencia. — Teruel'eko guda-ontetan
gogor jokatu da. Izkiltzak eta pusil
suagaz arerioari zigot galanta emon
yako.

Gixon bi etofi dira auzerandik
igeska.

ARAGOI ALDEKO AURERAKADAK

Barcelona. — Azoko egunes gurma
ugari egiñen eta artilleriaren lana
asko galera eban.

Gurmia altzau orduko beste egi-
nietan lez paxisten gudariak eun-
lufak gogortuten ikusi ziran. Bestie-
tan baño talde ugariago oartu ziran.
Euren aurka tiro ugari jaurti ebanen
emengo artilleriakuak eta igesian ipini.

Guda-on onetako beste aldetan
oargafirik ez.

Ebro'ñen be-aldean, Azuara'ko er-
tzean, ikusketak batzuk egin ondoren
Badenas, Lasos, Mezquita, Monfor-
te, Piedrahita eta Coladilla arta dira.

Eri onek artuaz ezkeñ aldeko zatit-
oso onru da, amabost kilometro
baño geyago aurreratu diralako.

Aurrerakada au egiñen artilleri-
ka arkitu, igeska ikusi ziran "Ac-
cion Ciudadana"ko batzuk ixan eziñ.

Mendi onet-ñ ogetabost eskopeta,
amar pistola, zortzi rifle eta pusila-
rentzako su-gayak euketan saku bete
bat batu dira paxistak lagata.

Beste aldetan zer-erarik ez Sasta-
go aldean ixan eziñ, Alde onetari
Quinto'ñen egiñen gudariak art-
joa ren lau pusil eskuratu dajez.

SALEROSLIEI AGINDUAK

Santander. — Saleroslita ardurad-
nak agindu dau salerosle guñtiak eun-
en aldetan ipini dagi-zala daukezan
sajgaven saneuriak.

Orniketa arduradunak alñbat ixan
eto mulla ipini dauz urte bafia asi
zanetik.

AGINDU ZITALA

Santander. — Guda - ordezkariak
agindu dauenez baf ean baimen ba-
na.

Atzo, Euzkalduna pelota-tokian,
Olafafieta ta Aranburu'k Teodoro ta
JII'gn. Ramos'en aurkako izan zan
lenengo jokaldia.

Bi tantoz Olafafieta ta Aranburu
trabazi zuten.

Bazkaran eta Pagoaga'k, Galtzagi
ta Afiondo'ñen aurka jokatu zuten.
Sei tantoren aldez, Bazkaran eta
Pagoaga'rena izan zan jokaldia.

Gaur-afatzalderako ez digute eratu
nolanañko, IV'gn. Ramos, Aretio ta
dofez artuko nuala, esan nien.

Gudaltzaleñ bertantze geroago bat-
tako batzaf baten, Vidal Munafiz'ek
batuazotako batzaf ean, Garrellano'
koak efiñen alde ez bazuten irtezer.
onren aurka jaurtikio nituala nere
menpeko guñtiak, esan nien. Vidal
Munafiz'ek "¡Viva la Republica!"
esanañ batera burutu zan batzafa.

Lenen-tenentotik efi ta Erkal'aren
leñ jafi zala, gaiteratu zuan Coli-
na'ne.

Nere laguntza-beatifik izan dan gu-
tietan, ezañ gabe, nere menpeko gu-
ñtiak Efiñen aldelik jafi izan dei
nere burua.

Zenbat izkiltu ta munizio euki izan
dituan La Salve gudaltzaleñ galdetu

gun' dñala irukote baten aurka. Eta
nolako irukotea! Onandia, Egufo-
ta Legaf! Eta azkentat, Bazkaran
Gori, Galtzagi-Gurutzaga'ñen aurka.

Igandez eta astelenez jokatzeko,
goren-goreneko jokaldiak oratu dituz-
te. Egun biotan Mugia'ko pelota-to-
kian ikusi beaf degun ost. zan! A
zelako erle-olsa! Eta a zelako pelota
zartzada!

**Gertu pelota-zaleok orain txan-
toko ditugun jokaldiak ikusteko! Muga-
ñat!**

Igandez, lenengo jokaldian.

Gaur eguerdian elduko da Bilbao'ra Otxandiano gudaloroa

Irurogeta iru egun Elgeta'ko guda-oinan. - Bilbao osuak arrera ederra egingo dautse azkatasunaren gudari errimioi.

AZKENENGO IZPARRAK

Espanar gudako barri ugari. - Frantzetar guda ontziak Apirka'runtz urten dira. - Burgos'en Batet kenerala eriotzara epaitu dabe

Goering, Alemani'ko guda-arduraduna Salamanca'ra. - Alemanak inor salatuten. - Paris'ko Lege-etxeke erabagiak. - Beste izparrak.

TXILEN AGINTARIAK EZ

Santiago. — Oraindik ezta erabagi minisruen opor edo "crisis" duteko ori, Uste dautse gobernu bafian ezta efadikalik sartuko.

TXALO TA GORA ARTIAN

Pekin. — Nao Chau txina goi aldeko komunisten burua Chan Fa'a sar in erlifen txalo eta gora artian.

ESKABIDE LARIA

Gibraltar. — Mussolini'k Franco'ri, eskatu dautse aleginik bixienak egin dagizala Malaga artezko, egoki ezte ritxolako Cadix'eri bere gurariak nasa legereratzeke.

GUDONTZI PRANTZESAK

APIRKA'RUNTZ

Brest. — Gaur goxeko zortzietan, urten dabe kua onetarik guda-ontzi batzuk Atlantiko'n ibiltan dan ontzi "Aldea" da.

Or dabezat ikaskizunak eta inar-kunak egitera doiaz, eta Apirka al derantz egin dabe.

GOERING SALAMANCA'RA

Madrid. — Burgos'ko ifatetxetia emoniko izapa jaso da, eta datoren astean Salamanca'ra, Alemani'ko minisrua, Goering elduko ei da, bere emizteaz.

Paxisteri agafaldia egitera joango dana, zer esanik bere ez. Orainan azaldu dogun izapa egia ezdanik ezin esan.

Berlin eta Eforma'z, artu-emon andiak ditue espafar paxistak, agafaldi orekaz agiri danex.

GOERING EROMA'N

Berlin. — Eforma'ra Goering guda-burua egin dautan ibilera poez argitaldu dabe izparringiak. Gorabea eta agerpen onak egin ditue, onura tsua izango dala esanaz.

Mussolini'kin izketaldi samura izan dauzala nazitar gudalburuak, eta efi bi onen artu-emonak len ba no alkartuago lotuko ei dira.

LANOZ BETERIK

Londres. — Igaziriko egunetan laho andija izan da inguru-otan. Bultzijak belu elduten ixan dira, akefik, bafia, ez da izan.

Ibayen ilun bafio ilunago egon da-ta, ontzizak geldit eta eragozpenez fbihi dira, ta ibalko ontziak geldit lotu.

PARLAMENTUAN, ESPAÑA'KO AUZIAZ

Paris. — Atzo aratsaldean izan zan batzafe legetxean, eta Espafia'ra gudariak joate galerazo bear zala ta jarzun eben. Bake-zale agertu ziran danak.

Peris jaunak, komunisten izenean, ofelan

itzegin ehan Blum, Gobernu lendakaria, mintzatu zan ufengo.

Espafia'ko auziak naste andirik sortu leikela-ta, Franco'k balaren alde jokatu dautan alden guztien botoak eskatu eban. Estatu guztiak gudariak bialtea galerazo bear dabela eskatu nai dau.

Aleman ta Itali'en egunotako asmoa ikusirik, bide zuzenera jo-ta atondutea izango dala uste dau.

Txalo asko jo eutsezan.

Izpar au jaso dogunear batzafe amaitu barik dago.

ALEMANAK ISOR SALATUTEN

Praga. — Alemani'ko paperak Txekoslovakia'ren kaltez diarduz, iradan egunetan, Rusia'gaz alkartuta dagoa salatuten dautse, ta onek guda andia sortu gura dauzala Europa osoan. Lur-azpian lanik asko eginda ei dautse eta egazkietan be egari.

Txekoslovakia'k, oster, Ingalatfako ordezkariari dei egin dautsa, eta, azkatasun eta baimen osoaz, Txekoslovakia'ko lufalde guztiak ikuseteko esan dautse. Alemani'ko dihozanak egiaz diranentz, ofelantze argituko da ezezen eta garbien. Alemani' bera da bafiz, nastebila dabilana, ta ez besterik.

BATEK, ERIOTZARA EPAITUA

Madrid. — Batet generala auzia egin dautse paxistak Burgos'en, eta, izpafak dihoenez, epaitu dabe ta eriotzara atan be. Franco, Mola eta Sanjurjo'n nastean sartu gura izan ez ehaba, salatarik ifioan. Azken zigorez epaitu dabe.

KANONIEN NEURIAK

Londres. — Itxasoko guduntzien kaioietazko kritikan, Italia'k erantzun dautse beste latefi geyenak lez, kaioiak amala erpurtik gorakoak ez dabela izan bear. Japon'en erantzuna palta da artzoko.

OREK DIRA MUTILAK

Madrid. — Azkenengo Ciudad Universitaria'n efi-aldezliak egin daben gudaketean, Hospital Clinico deri-

Paxistak eraildako euzkel-idazle - alde

Aberri, Aitzol, Mendiondo, Markiegi t. a., paxistak eraildako euzkel idazle. leen gogo-aldez egingo degun eleizki. zuna ordaintzeko arpidea aurera dila. Oraindikokoaan eskurik luzatu ez dutanak, euren esku zahala laister luzatuko digutelaokoa gaude. Euzkeltzaleok! Batzokietan eskatuko dizutegu.

Gaurdalkoak:
Eriko, 2 lko.
Baso-mutilak, 2.
Abaitua'tar Jaso'n'ek, 2.
Mendi-gain'ek, 2.
Endatiz'ek, 2,50.
Arteta'k, 2,50.
Abetxe'k, 5.
Enbete'tar Imanol'ek, 2,50.
Ogoño'ek, 2.
Otarxo'k, 2.
Mendi Lanta'k, 2.
Andonegi'tar J. L.'k, 1,25.
Añeta'tar Domeka'k, 2.
Etxezar'tar Jule'k, 1,50.
Txurruka'tar Karmele'k, 1,50.
Txurruka'tar Batirtze'k, 1,50.
Txurruka'tar Andonitu'k, 0,50.
Elizagite'tar Gotzon'ek, 1,50.
Bildutakoa: 35,25 lko.

(Ba-dafal.)

txan osategian dan talde moltzotxua kanpora jaurtitzia lortu dabe. Eta inguru aretako lufaldiak osoz obatu dabez.

BATET ERIOTZARA

Valencia. — Bayeztu dabe Batet'etzaz ixan dan epaitzea. Burgos'en erbesteko izparringi batek daben izparringiak esan dabenetik, erailtzarako erabagia artu-da. Orain eraildu aufetik seigafen dibizino gudalburu paxisten baimenari itxaroten dagoz.

GENERALITAT'EN AGIRIA

Barcelona. — Gabeko bederatzietan Generalitate'ko lendakariari guda-arduradunak auzi dirantse. Gudu-oin baster batzutan paxisten egaz kiak ikuseta batzuk egin dabez bafio eztabe ezetarikoz zundabarik jaurti. Geure egazkiak be, beste areo beste egin dabe Ego-aldeko guda onetan. Egnaldijk eztabe itxi ezeta riko gudaketarik eginen. Beste guda onetan ezta ezetarikoz bari-urtenik.

GUDAKO IZPAR GEYAGO

Madrid. — Bederatzit ta erdietan guda-izpar bereziak auzi dirantse. Egnaldi txafa dalakoa ezta ixan guda-urtenik. Guadalajara inguruan, Algora'ko lufaldera jaurti dabez paxistak euren suaga batzuk, bafio ezetarikoz kalte barik. Guadalupe aldiain bardin-samaf. Paxisten artit anka egin dako iru gudari art-kestu dira.

Madrid'en egun osua igaro da oso nasai. Azkenengo orduetan Ciudad Universitaria ingurutara aurri dabez paxistak su-izkiluzko zundada, batzuk. Bafio efi-aldezliaren erantzunak berilaxe ixildu daut. Beste guda-onetan ezetarikoz jasokixun barik.

Gabe bederatzietan

Munitegi'tar Sabin euzko gudari eta, olerkari ospatuari, biotzez.

Nature etxeko leuyan
Gabe ko ixilian
Axe bigun-artian
Bijotzaren alaitasuna!
Ezer etzan entzuten.
Bildotsan oyutxu
Erlatza bakarrik zan
Gabe ko nagusi.
Oskarbijan ixafak,
Mendi-goyan bildotsak,
Iargi bethean
Zidafezko dizitraz
Atxak zuriz ziran.
Lafiotxuba menditik
Gol-gorantz igo da:
Mosoluz toretik
Mendira juan da.
Gautxorjak abestuten
Ni bafiz gogalduten.
— ¡Ene lagun matie,
Ene lagun gni!
Ikua-egik ludija,
Ator, arin, ona.
Bakardijak artu nau
Altzuan ixilka,
Eta ixilak gorde nau
Ostuka-ostuka.
Gautxorjak zugatzan,
Ni bafiz, an leuyan,
Lagun mate-laztana,
Nire bijotz poza.
Zeu barik kutuna,
Enaz bapez gauza.
Olan nenguan bertan
Din, din, din, din, din,
Eta beste iru bardin
Jualde din, din;
Bederatzit otaq entzun:
— ¡Txapela kendu dalgun!
Oskarbijia kedat
Belafira dator:
Bijotz-lagun, otoi
Jainkua'ri, otoi.

Kerexeta'tar J. I. M.

Indar eske

Eragozpen gogorak aurkitu dauz Francok, gobernu jatorraren gudarietan

Gibraltar. — La Linea ta San Roque'n egon diran paxista gudariak dei laria egin dautse euren agindariak, eta ari-nak-arin joan dira guda-onetara. Au-fer egin ezifik dabilzan tokietara eroan ditu Franco'k.

Beribil, kamioe, ta buktariak izan ditue alk lastefen ibilteko. Uri ontako izpafak dihoenez, Espafiar gobernu jatorraren gudarietok au-fera ta aurera salean doiaz, ta paxis-tak menpe euki dituen lufalde asko euegandurik.

Estu dabilz militarak eragozpen ugari egin dabez-ta.

Euzko guda-onetan

Gure kañoyak ederto ekin dautse gaur egun gusitan Elgeta, Orduna eta Amurio'ko paxisten guda onak loten. Uzkiako eta Oyardo'n efi bat bala egin dautsez arerikuri.

Ubiada'n sarjentu bat eta kabu bat etofi dira gure aldera. Bistuob Lo-groño'ko artilleriko amabigafen guria lortuan egozan. Zer esan ugari ekari dabe.

Beste guda onetan izpar urterik ez.

Gudari gustiak gogotsu eta itxaro-pentsu dagoz.

Gipuzkoa fatxistaren mende

Aberri batek azke izateko eskubi-dea izan, eta azkatasunik gabe, beste aberriak osatzen duten laterari in-daraz lotua erotea Jaungoikoreen ta ludiko eskubide guztien aurka, ne-gargaria bada, ez da oheagoa ori dala ta beste efiiko nasaketak eta ez bear guzizak bereak balira bezela ordaintzea.

Euzkadi'k azke izateko eskubidea daukanik nofk ulatu? Indaraz Espafiar laterari lotu dogola nola ezagu-tu ez? Espafiar lateria osatzen duten efi gañean gure Aberri kutuna dagoala esan bearik ez.

Algere euzko efi beste efi oyeok sor-tu duten nasketa ortan izan beaf bere gogoren aurka bada ere. Ta gaur, espafiar madarikatuak softutako gudan anbat euzko-gazteak beren eriotzaz arkitzen dute, euzko-mendiak gogituz.

Asketsi irakurle. Nere idazkorteaz ari nsi da biyotzean nabaitzen detana idazten, bafio ez da au nere gauko asmoa. Gipuzko aldean, fatxistak indar-ez menderatu dituzten efietan gerta-zen dana idatzi nai det. Ez uste ordea idazten detana neronek softutakoa dala. Gipuzko'ko efiyetan bizi diran enspafetarik irrendakoa bafio.

Nere idazki onetan, bersk fatxistak, espafiar eskubikoak nolakoak dira u azaldu beaf. Ta beren argazkiya egite-ko nolako degu beren esanak argital-tzea.

UZAPETA.

Errekea nastautia.

Ingelesak asarre dira Italia'ren jokabidiaz

Londres. — Bere izparrariak bialduta idazlan bat argitaldu dau "Times" egu-ne-rokoak, eta italiaren jokabideaz asafe dala azaluten dau.

Italia'k amaf mila gizon, armaita, Es-pafia'ra bialdutea, gauza garatza dala esan dabe efi-agintari eta politikuek.

Azkenengo bildu dautan gudari-taldea lotsa andi barik egin dabe eformatorok France eta Ingalatfaren daryari oindino

bat liltzen. Alperifikakoak aberizale il-tza ta zigortze-k. Ez da naikoa euzke-keraz euzko-abizenak jartzen galezar-tea. Zertako lagunaren artean itz egi-raz mintzatzen galezar-tea. Utsa euz-tea debeat? Au guzia eginen dutela-ra aberizaletasun ilterik ezin lortu-ko dute.

Zenbat ta zenbat ez genduke idatzi-ko espafiar nolakoak diran azaltze-ko. Idazki labura izan nai duana, idaz-lan luzia izango litzake.

Alaz ere beren izparringietan aber-izaleztat azaltzen duten maitetasuna ikus-dezagun. Len "La Voz de Gipuz-koa" ta orain "La Voz de España" je-nakin karlistak argitaltzen duten egu-nerokoan auz, idazten zuten: "Mar-xistak barkatu lezayekegu, ta barka-tzen diyegu, oker ori zuzendu leikela-ko. Bafio separatismoarentzat sua bea-terik ezda. "Garbi esaten dute Jaungol-koa ta bere agindu guztien aurka joa-te barka leike. Efi baten eskubideak aldezia, gisimena ta oitura onak gor-

Otxandiano ba'dat?

Gaur, eguerdiko amabietatik or-dubate elduko da Bilbao'ra abiarrea aldezketan ainbeste lan egin dautan Otxandiano gudaloroa.

Utsak arpegi emoten eta arerioari bulafak afo afo eskinita irurogeta iru egun igaro dauz Elgeta'ko guda-onetan.

Nektaren bafirik ba'dakite, bafio suagen dunbotsik be euzko azkata-sunaren gudari bulartsuok.

Gaur Bilbao'ra eltzian jeri-itsak agurik beroena egingo dautse eta txu-to uguriak eskinito dautse.

Otxandiano'gudaloro edo bataloiko gudariak merezi dabez.

Opillari eragiten

Laterri Batuak sartuko ei dira

Rooserelt'en asmuak

LATERRI BATUAK ERABAGIKO ETE DABE?

Londres. — Politiko-batzafean ziurtat emoten dautse Laterri-Batuak las'ef asko dira europaf bakiaren alde lanean.

ROOSEVELT'EN ASMUAK

Washington. — Espafia'ko arazuetan ez saftzeari buruz Roosevelt jaunak egin dau zan agerkunen ondoren, ziurtat emoten da bere asmo otefik ez saftzeko itumbiarean

ixenpetzalei erakutsiko, dautsozala, mun-duko bakiak afiskuan dakafen espafiar efi baruko guda lenbailen amaitu baf dalt ust, dautlako.

"Aberri" ta beste euzkel-idazleak oroz

Asmo edefa zenbait eskini gura anai-erailduen gogo alde egitea. Efi "Aberri" ailtzean neretlat samin-mingotza.

Erail dutela? Ziurfa alda? "Aberri" ri gorotza, ziotela nik ondo dakit. Bafio otein biotz gabekak ote dira ba, paxista eteko biotzetan baten bat "Aberri" ren on-on-a zan biotz ra-bala ikusi eta?

Ezin, zihistu det, ez, ezin...

Bafio orela bada, eta beste idazle-anaiak oroz otoi dazagun gustien gogo-aiue.

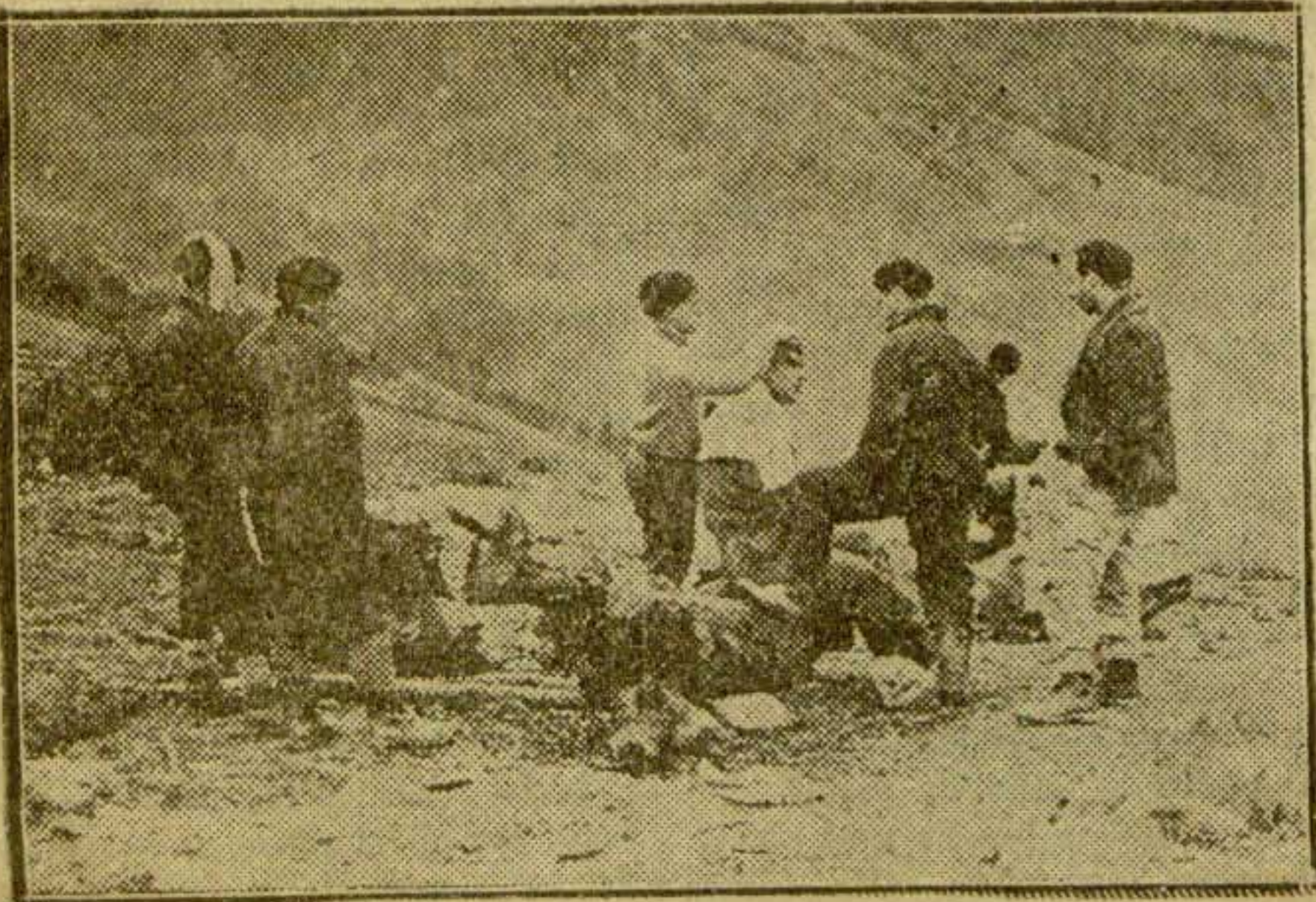
EGUNA'n, "Aberri" ren argazkia

nai duala azaldu du "Basa-Mutil" idazliak, eta nik detala eta afeen di-zute, bidali, eta agure ibili.

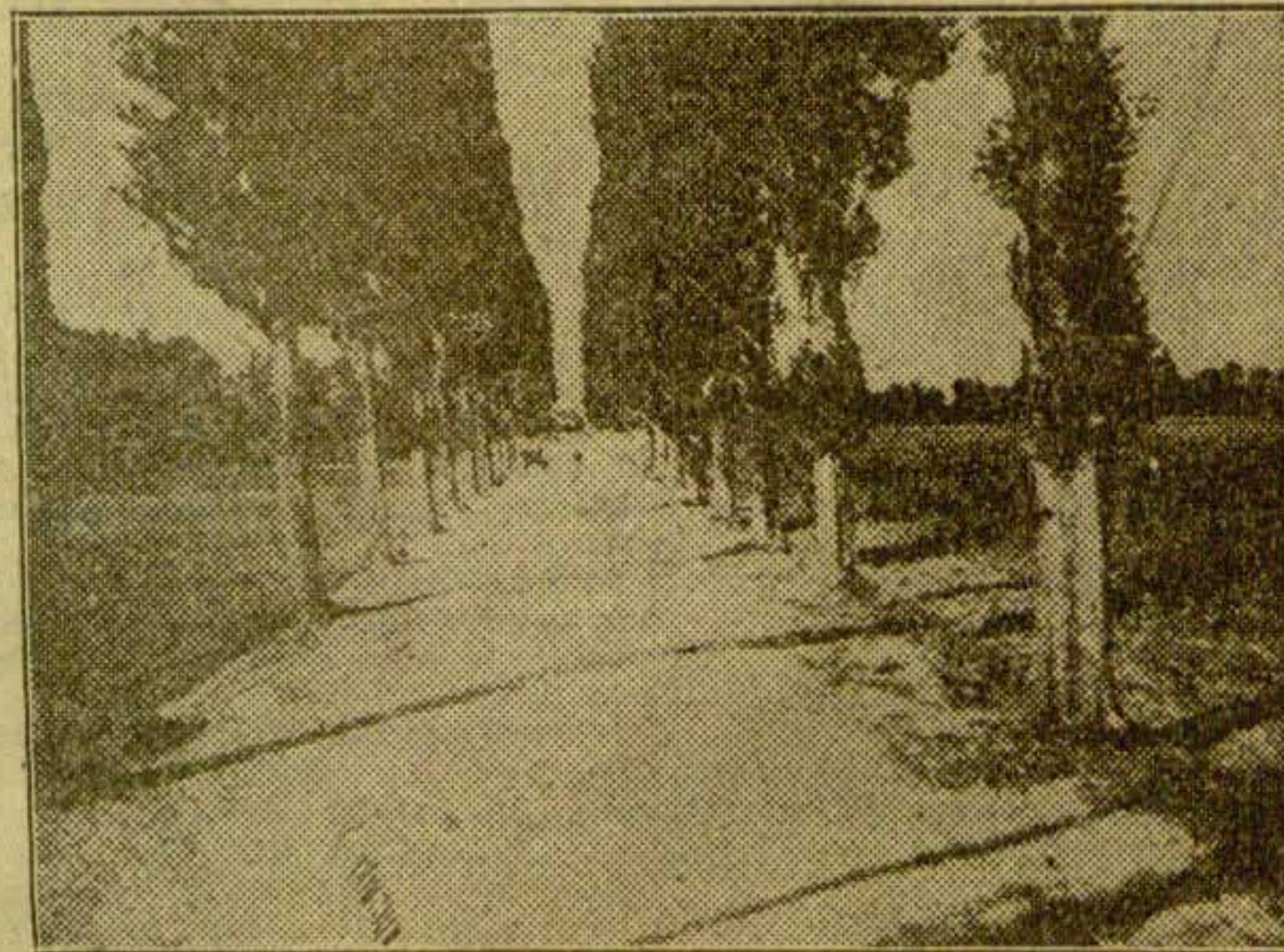
Nik ba det bai. "Midarixa", Azkol-ti'ko baleran egin genduan jai aldiain naazle-madarikatu au softu-zan egu-netan bertan, atera nituan argazki bitan dago gure anai "Aberri". Oso-gogoragari ditudan argazki biok, of-dituzute, ta nai dezutena azaldu EGUNA onetan.

Eta ez galdu afeen argazkilaria lau-koak gorde nai ditut eta.

Agur guztioi. IXAKA.

GUDA-ONIAN BI XARGINTZA BAT

ARABA'KO LAUTADAN GAMARA INGURUBAK